

PPK w praktyce:

Podatki

PFR Portal PPK • Warszawa 2019

PPK w praktyce:

Podatki

 PFR Portal PPK

Wydawnictwo
PFR Portal PPK sp. z o.o.
Warszawa 2019
Wydanie I
© PFR Portal PPK 2019
ISBN 978-83-66363-00-7

Zobacz
więcej
naszych
publikacji

Spis treści

Wstęp 4

Słowniczek 5

I. Oszczędzanie w PPK 8

1. Wpłaty finansowane przez pracodawcę 8
2. Wpłaty i dopłaty Państwa 9
3. Wpłaty finansowane przez pracownika 9

II. Wycofanie środków z PPK 11

1. Wypłata środków z PPK na pokrycie wkładu własnego 11
2. Wypłata środków z PPK w przypadku poważnego zachorowania 12
3. Wypłata transferowa środków z PPK 12
4. Zwrot środków z PPK przed 60. rokiem życia 12
5. Wypłata środków z PPK po 60. roku życia 13

III. Wycofanie środków z PPK w razie śmierci uczestnika PPK lub rozwodu 15

1. Wycofanie środków z PPK w razie śmierci uczestnika PPK 15
2. Wycofanie środków z PPK w razie rozwodu lub unieważnienia małżeństwa 15

Wstęp

Prezentujemy Państwu poradnik, którego celem jest wyjaśnienie kwestii podatkowych dotyczących systemu Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK). Uczestnictwo w PPK zarówno na etapie oszczędzania w PPK, jak i korzystania ze zgromadzonych oszczędności może wiązać się z obowiązkiem zapłaty podatku. Konsekwencje podatkowe mogą dotyczyć samych uczestników PPK, ale też osób, które otrzymają środki z PPK w przypadku rozwodu, czy unieważnienia małżeństwa.

W szczególności odpowiemy w nim m.in. na pytania:

- Czy wpłaty pracodawcy do PPK związane są z dodatkowymi kosztami dla pracownika?
- Czy od dopłat otrzymywanych od Państwa uczestnik PPK zapłaci podatek dochodowy?
- Kiedy wypłaty z rachunku PPK nie wiążą się z koniecznością zapłaty podatku dochodowego?
- Kiedy i jak najkorzystniej wypłacić oszczędności?
- Czy dziedziczący oszczędności PPK zmarłego uczestnika zapłaci podatek od spadków i darowizn?
- Jak wypłacić środki uzyskane w wyniku podziału majątku po rozwodzie bez konsekwencji podatkowych?

Nasz poradnik skierowany jest głównie do osób, które oszczędzają lub będą oszczędzać w PPK, i ich bliskich - ale nie tylko. Przydatne informacje znajdą tu także pracodawcy, którzy prowadzą PPK lub planują je utworzyć.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady funkcjonowania PPK jest ustawa z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2215 z późn. zm.).

Tekst ustawy, jak również inne informacje dotyczące PPK znajdą Państwo w serwisie internetowym Portalu PPK pod adresem www.mojePPK.pl

UWAGA! Dla ułatwienia lektury w publikacji posługujemy się pewnymi pojęciami ogólnymi, niektóre z nich stosując zamiennie tak jak to jest np. z pojęciami **osoba zatrudniona** oraz **pracownik**, czy **podmiot zatrudniający** oraz **pracodawca** i **firma**. Definicje ustawowe tych pojęć znajdą Państwo w Słowniczku.

Broszura „*PPK w praktyce: Podatki*” jest pierwszą z serii publikacji, które w sposób pogłębiony wyjaśniać będą określone zagadnienia związane z funkcjonowaniem Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Wkrótce następną broszurą: „*PPK w praktyce: umowa o zarządzanie PPK i umowa o prowadzenie PPK*”.

Słowniczek

IKE - indywidualne konto emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1808).

Instytucja finansowa - fundusz inwestycyjny, fundusz emerytalny lub ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy, który automatycznie zmienia politykę inwestycyjną w czasie wraz z wiekiem uczestnika PPK (fundusz zdefiniowanej daty).

Osoba uprawniona - osoba fizyczna wskazana przez uczestnika PPK lub spadkobierca uczestnika PPK który otrzyma środki zgromadzone na rachunku PPK uczestnika w przypadku jego śmierci. Jeżeli rachunek PPK uczestnika prowadzony jest przez zakład ubezpieczeń osobami uprawnionymi, jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego nie ma osoby uprawnionej do otrzymania sumy ubezpieczenia, są członkowie najbliższej rodziny ubezpieczonego w kolejności ustalonej w ogólnych warunkach ubezpieczenia, chyba że umowa między zakładem ubezpieczeń a ubezpieczonym, a więc umowa o prowadzenie PPK przewiduje inną kolejność.

Osoby zatrudnione (na potrzeby tego opracowania pojęcie to stosowane jest zamiennie z pojęciami pracownicy, zatrudnieni):

- pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych),
- osoby fizyczne wykonujące pracę nakładczą, które ukończyły 18. rok życia,
- członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub spółdzielni kółek rolniczych,
- osoby fizyczne, które ukończyły 18. rok życia, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług,
- członkowie rad nadzorczych wynagradzani z tytułu pełnienia tych funkcji oraz
- osoby wskazane powyżej (z wyjątkiem członków rad nadzorczych) przebywające na urloпах wychowawczych lub pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego

– podlegający obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tych tytułów w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podmiot zatrudniający (na potrzeby tego opracowania pojęcie to stosowane jest zamiennie z pojęciem pracodawca i firma):

- pracodawca, o którym mowa w art. 3 ustawy – Kodeks pracy,

- nakładca,
- rolnicze spółdzielnie produkcyjne lub spółdzielnie kótek rolniczych,
- zleceniodawca,
- podmiot, w którym działa rada nadzorcza.

PPE - pracowniczy program emerytalny w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 850 z późn.zm.).

Rachunek PPK - prywatny rachunek uczestnika PPK, na którym będą gromadzone jego oszczędności. Formalnie jest to zapis w rejestrze uczestników funduszu inwestycyjnego lub w subrejestrze uczestników subfunduszu funduszu inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami, lub w rejestrze członków funduszu emerytalnego, lub wyodrębniony rachunek w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym, prowadzony na zasadach określonych w ustawie o PPK, a w zakresie w niej nie uregulowanym - na zasadach określonych w ustawie o funduszach inwestycyjnych, w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych oraz w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Obowiązuje roczny maksymalny limit wpłat i dopłat na wszystkie rachunki uczestnika PPK w wysokości równoważności w złotych kwoty 50 000 dolarów amerykańskich.

Uczestnik PPK - osoba w imieniu i na rzecz, której została zawarta umowa o prowadzenie PPK.

Umowa o prowadzenie PPK - umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych z instytucją finansową, z którą wcześniej podpisał umowę o zarządzanie PPK. Osoby zatrudnione, po podpisaniu w ich imieniu tej umowy, stają się uczestnikami PPK. Umowa o prowadzenie będzie określała m.in. szczegółowe warunki gromadzenia środków i zarządzania nimi, deklarowania wpłat dodatkowych czy składania dyspozycji dotyczących gromadzonych środków.

Umowa o zarządzanie PPK - umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera z wybraną instytucją finansową. Decyzja o wyborze instytucji, z którą zostanie zawarta umowa powinna zostać podjęta w porozumieniu z przedstawicielstwem osób zatrudnionych (zakładowymi organizacjami związkowymi lub – jeśli takie nie działają w podmiocie zatrudniającym – z reprezentacją osób zatrudnionych wyłonioną w trybie przyjętym w tym podmiocie). Umowa będzie zawierała najważniejsze zasady dotyczące gromadzenia i zarządzania środkami na rachunkach PPK.

Ustawa o PIT - ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1387 z późn.zm.).

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych - ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 865 z późn.zm.).

Ustawa o podatku od spadków i darowizn - ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2019 r., poz. 1813 z późn. zm.).

Ustawa o PPK - ustawa z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U. z 2018, poz. 2215 z późn. zm.).

Ustawa o sus - ustawa o z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 z późn.zm.)

Wpłaty do PPK - wpłaty podstawowe i dodatkowe, dokonywane na rachunek uczestnika PPK finansowane przez osobę zatrudnioną oraz podmiot zatrudniający. Wpłaty do PPK naliczane są procentowo od wynagrodzenia brutto uczestnika PPK.

Wynagrodzenie - podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe uczestnika PPK, o której mowa w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 tej ustawy, oraz z wyłączeniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz pobierających zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.

Wypłata - dokonana na wniosek uczestnika PPK wypłata środków zgromadzonych w PPK na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej w przypadku spełnienia warunków określonych w ustawie o PPK. Wypłaty środków uczestnik PPK może dokonać po osiągnięciu 60. roku życia lub wcześniej w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu hipotecznego (tylko dla uczestników przed 45 r.ż.) lub w przypadku poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka.

Wypłata transferowa - przekazanie środków na warunkach określonych w ustawie z jednego rachunku PPK na inny rachunek PPK, na IKE małżonka zmarłego uczestnika PPK lub na IKE osoby uprawnionej, na PPE małżonka zmarłego uczestnika PPK lub na PPE osoby uprawnionej, na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej uczestnika PPK, na rachunek lokaty terminowej uczestnika PPK prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej wskazany przez małżonka lub byłego małżonka uczestnika PPK, na rachunek lokaty terminowej prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez małżonka lub byłego małżonka uczestnika PPK lub do zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność określoną w dziale I w grupie 3 załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Zwrot - wycofanie środków z rachunku PPK przed ukończeniem przez uczestnika 60. roku życia. Do zwrotu środków z rachunku PPK może dojść także na wniosek małżonka lub byłego małżonka uczestnika PPK (w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa), małżonka zmarłego uczestnika PPK lub innej osoby uprawnionej (w przypadku śmierci uczestnika).

I. Oszczędzanie w PPK

Oszczędności na rachunku PPK uczestnika pochodzą z trzech źródeł:

- **z wpłat finansowanych przez pracodawcę** (wpłaty podstawowe, wpłaty dodatkowe),
- **z dopłat finansowanych przez Państwo** (wpłata powitalna, dopłaty roczne),
- **z wpłat finansowanych przez uczestnika PPK** (wpłaty podstawowe, wpłaty dodatkowe).

1. Wpłaty finansowane przez pracodawcę

Podatek od wpłat pracodawcy

Wpłaty finansowane przez pracodawcę - zarówno podstawowe, jak i dodatkowe - stanowią przychód uczestnika PPK z tytułu zatrudnienia (art. 12 ust. 1 ustawy o PIT). Z tego względu należy od nich naliczyć i pobrać zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych zgodnie z obowiązującą danego pracownika skalą podatkową. Zaliczka na podatek dochodowy jest potrącana z wynagrodzenia pracownika.

Ważne!

- * **od 1 października 2019 r.** podatek dochodowy wynosi w I progu: 17,75% i po jego przekroczeniu: 15 181 zł 22 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł
- * **od 1 stycznia 2020 r.** podatek dochodowy będzie wynosił w I progu: 17% i po jego przekroczeniu: 14 539 zł 76 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł.

Przychód uczestnika z tytułu wpłat dokonanych do PPK finansowanych przez pracodawcę powstaje w momencie przekazania tych wpłat na rachunek PPK.

Brak składek od wpłat pracodawcy

Wpłaty ze strony pracodawcy nie są jednak wliczane do wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (art. 26 ust. 5 ustawy o PPK), co oznacza, że nie opłaca się od nich składek na te ubezpieczenia. Tym samym, nie stanowią również podstawy do naliczenia składek na ubezpieczenie chorobowe, wypadkowe, zdrowotne oraz składek na fundusze pozaubezpieczeniowe (Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz Fundusz Emerytur Pomostowych).

Koszty uzyskania przychodu dla pracodawcy

Dla pracodawcy finansowane przez niego wpłaty do PPK stanowią koszty uzyskania przychodu – są odliczane od przychodu pracodawcy, pomniejszając tym samym podstawę naliczenia podatku dochodowego od osób prawnych (art. 15 ust. 1da ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych).

2. Wpłaty i dopłaty Państwa

Brak podatku i składek od wpłaty powitalnej i dopłat rocznych

Jednorazowa wpłata powitalna oraz dopłaty roczne ze strony Państwa są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 21 ust. 1 pkt 47f ustawy o PIT). Nie stanowią też podstawy do naliczenia składek na ubezpieczenia społeczne. Oznacza to, że ich otrzymanie przez uczestnika nie wiąże się dla niego z żadnymi kosztami dodatkowymi.

3. Wpłaty finansowane przez pracownika

Brak podatku i składek od wpłat uczestnika PPK

Środki wpłacane na rachunek PPK uczestnika finansowane przez niego samego pochodzą z jego wynagrodzenia. Są obliczane od wynagrodzenia uczestnika i potrącane z jego wynagrodzenia netto, czyli wynagrodzenia po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne i po opodatkowaniu (art. 27 ust. 9 ustawy o PPK).

Przykład 1

Założenia:

- pracownik w 2020 roku otrzymuje wynagrodzenie miesięczne brutto 4000 zł;
- 17% podatek dochodowy od osób fizycznych;
- nie są dokonywane wpłaty dodatkowe do PPK.

Jeśli pracownik uczestniczy w PPK, na jego rachunek PPK zostaną przekazane:

- **co miesiąc wpłaty finansowane przez pracodawcę** – naliczane od wynagrodzenia brutto uczestnika PPK i przekazywane na jego rachunek PPK w wysokości 1,5% wynagrodzenia, tj. 60 zł.

Od wpłat finansowanych przez pracodawcę, czyli, jak w tym przykładzie, od 60 zł będzie naliczany podatek dochodowy od osób fizycznych w wysokości 10,20 zł (czyli po zaokrągleniu w dół - 10 zł), o który zostanie pomniejszone wynagrodzenie uczestnika.

Wpłaty dokonane na rachunek PPK będą stanowiły dla pracodawcy koszty uzyskania przychodu i pomniejszą jego dochód do opodatkowania.

- **co miesiąc wpłaty finansowane przez uczestnika PPK** – naliczane od wynagrodzenia brutto uczestnika PPK i po potrąceniu z tego wynagrodzenia przekazywane na jego rachunek PPK w wysokości co najmniej 2%¹ wynagrodzenia, tj. 80 zł.
- dopłaty finansowane przez Państwo² - jednorazowa wpłata powitalna w wysokości 250 zł i dopłaty roczne w wysokości 240 zł.

¹ wpłata podstawowa finansowana przez uczestnika PPK może wynosić mniej niż 2% wynagrodzenia, ale nie mniej niż 0,5% wynagrodzenia, jeżeli wynagrodzenie uczestnika PPK osiągnięte z różnych źródeł w danym miesiącu nie przekracza kwoty odpowiadającej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia.

² po spełnieniu warunków określonych w ustawie o PPK

Ważne!

Od **1 sierpnia 2019** roku obowiązują przepisy wprowadzające program **Bez PIT dla Młodych**, czyli ulgę w podatku dochodowym od osób fizycznych dotyczącą osób do 26. roku życia. Zwolnienie z PIT obejmie przychody młodego podatnika ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia **do wysokości 85 528 zł** w roku podatkowym.

W 2019 roku limit zwolnienia wynosi **35 636,67 zł, czyli 5/12 limitu rocznego**, ponieważ ulga funkcjonuje przez 5 miesięcy, od sierpnia do grudnia 2019. Zwolnienie będzie obowiązywać niezależnie od liczby umów lub liczby płatników.

To oznacza, że uczestnik PPK poniżej 26. roku życia, którego przychód nie przekroczy kwoty rocznego limitu, nie będzie płacił podatku dochodowego również od wpłat do PPK finansowanych przez podmiot zatrudniający.

Przykład 2

Założenia:

- *pracownik w 2020 roku otrzymuje wynagrodzenie miesięczne brutto 2600 zł*
- *pracownik korzysta z ulgi Bez PIT dla Młodych*
- *nie są dokonywane wpłaty dodatkowe do PPK*

Jeśli pracownik uczestniczy w PPK i korzysta z ulgi Bez PIT dla Młodych, na jego rachunek PPK zostaną przekazane:

- **co miesiąc wpłaty finansowane przez pracodawcę** – naliczane od wynagrodzenia brutto uczestnika PPK i przekazywane na jego rachunek PPK w wysokości 1,5% wynagrodzenia, tj. 39 zł.

Od wpłat finansowanych przez pracodawcę, czyli od 39 zł nie będzie naliczany podatek dochodowy od osób fizycznych. W skali roku uczestnik PPK zyska dzięki temu dodatkowe 79,56 zł w porównaniu do uczestnika nie korzystającego z ulgi Bez PIT dla Młodych.

Wpłaty dokonane na rachunek PPK będą stanowiły dla pracodawcy koszty uzyskania przychodu i pomniejszą jego dochód do opodatkowania.

- **co miesiąc wpłaty finansowane przez uczestnika PPK** – naliczane od wynagrodzenia brutto uczestnika PPK i po potrąceniu z tego wynagrodzenia przekazywane na jego rachunek PPK w wysokości co najmniej 2%³ wynagrodzenia, tj. 52 zł.
- **dopłaty finansowane przez Państwo**⁴ - jednorazowa wpłata powitalna w wysokości 250 zł i dopłaty roczne w wysokości 240 zł.

³ wpłata podstawowa finansowana przez uczestnika PPK może wynosić mniej niż 2% wynagrodzenia, ale nie mniej niż 0,5% wynagrodzenia, jeżeli wynagrodzenie uczestnika PPK osiągnięte z różnych źródeł w danym miesiącu nie przekracza kwoty odpowiadającej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia.

⁴ po spełnieniu warunków określonych w ustawie o PPK.

II. Wycofanie środków z PPK

Ze środków zgromadzonych w PPK uczestnik może skorzystać w dowolnym momencie. Z ich wycofaniem w niektórych przypadkach związany jest obowiązek zapłaty podatku.

Wycofanie środków z PPK na wniosek uczestnika możliwe jako:

- wypłata środków z PPK na pokrycie wkładu własnego przy kredycie hipotecznym np. na zakup mieszkania,
- wypłata środków z PPK w przypadku poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego żony lub dziecka,
- wypłata transferowa,
- zwrot środków z PPK przed 60. rokiem życia,
- wypłata środków z PPK po 60. roku życia.

1. Wypłata środków z PPK na pokrycie wkładu własnego

Brak podatku od wypłaty na pokrycie wkładu własnego

Z podatku dochodowego zwolniona jest **wypłata do 100% środków zgromadzonych w PPK na pokrycie wkładu własnego** w związku z zaciągnięciem kredytu na mieszkanie lub dom, o ile zostaną one w terminie określonym w umowie z instytucją finansową zwrócone na rachunek PPK (art. 21 ust. 1 pkt 58c ustawy o PIT).

Jednak dochody od wypłat na pokrycie wkładu własnego, w zakresie, w jakim wypłacone środki nie zostały zwrócone w terminie wynikającym z umowy zawartej z instytucją finansową, podlegają opodatkowaniu (art. 30a ust. 1 pkt 11a ustawy o PIT).

Dochód powstaje w dniu następującym po dniu, w którym upłynął termin zwrotu wypłaconych środków określony w umowie z instytucją finansową. Dochód ten podlega opodatkowaniu zryczałtowanym 19% podatkiem dochodowym, czyli tzw. podatkiem od zysków kapitałowych⁵ naliczanym od zysków, które udało zarobić się na inwestycji w PPK. W tej sytuacji podatek ten nie jest pobierany przez płatnika. Zatem obowiązek wykazania należnego podatku od zysków kapitałowych w jednym z zeznań rocznych: PIT-36, PIT-36L, PIT-38 lub PIT-39 spoczywa na podatniku, czyli uczestniku PPK.

Dochód ten stanowi kwota niedokonanego w terminie zwrotu wypłaconych środków pomniejszona o koszt nabycia odkupionych jednostek uczestnictwa lub umorzonych jednostek rozrachunkowych, przypadających na ten niedokonany zwrot. Za koszt nabycia takich jednostek uważa się sumę wydatków na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa albo sumę wpłat na umorzonej jednostki rozrachunkowe, z których dokonano wypłaty, ustaloną w takiej proporcji, jaką stanowiła kwota niedokonanego zwrotu do wartości wypłaconych uczestnikowi PPK środków.

⁵ Potocznie zwanym „podatkiem Belki” (przyp. red.).

2. Wyплата środków z PPK w przypadku poważnego zachorowania

Brak podatku od wypłaty w przypadku poważnego zachorowania

Z podatku dochodowego zwolniona jest **wypłata do 25% środków zgromadzonych w PPK w przypadku poważnego zachorowania** uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka (art. 21 ust. 1 pkt 58c ustawy o PIT). Wypłaconych na ten cel środków uczestnik nie ma obowiązku zwracać na rachunek PPK.

3. Wyплата transferowa środków z PPK

Brak podatku od wypłaty transferowej

Z podatku dochodowego zwolniona jest **wypłata transferowa** środków zgromadzonych w PPK, czyli przekazanie środków z jednego rachunku PPK uczestnika na jego inny rachunek PPK lub do zakładu ubezpieczeń, a po osiągnięciu przez niego 60. roku życia także na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub rachunek lokaty terminowej (art. 21 ust. 1 pkt 58c ustawy o PIT).

4. Zwrot środków z PPK przed 60. rokiem życia

Podatek i inne potrącenia przy zwrocie

W przypadku **zwrotu** środków z PPK na wniosek uczestnika PPK **przed ukończeniem przez niego 60. roku życia** środki zgromadzone na rachunku PPK przed ich przekazaniem uczestnikowi zostaną pomniejszone o:

- **30% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez pracodawcę**, które zostaną zaewidencjonowane na koncie pracownika w ZUS jako składka na ubezpieczenie emerytalne należna za miesiąc, w którym kwota ta została przekazana do ZUS

Dochód od środków, które nie zostały uczestnikowi PPK wypłacone (postawione do dyspozycji) tj. pochodzące z odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek rozrachunkowych, nabytych lub wpłaconych ze środków przekazanych na rachunek wskazany przez ZUS nie podlega opodatkowaniu.

- **podatek od zysków kapitałowych**

Stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 11 d i ust. 15 ustawy o PIT od dochodu uczestnika PPK uzyskanego z tytułu zwrotu zgromadzonych środków pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy. Dochód ten stanowi kwota zwrotu (otrzymanych przez uczestnika lub postawionych mu do dyspozycji środków pieniężnych pochodzących z odkupionych jednostek uczestnictwa lub umorzonych jednostek rozrachunkowych) pomniejszona o wydatki na nabycie odkupionych jednostek uczestnictwa lub wpłaty na umorzone jednostki rozrachunkowe, z których dokonano uczestnikowi PPK zwrotu. Podatek ten pobierany jest przez płatnika, czyli w tym przypadku przez instytucję finansową prowadzącą PPK.

- **środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych** (art. 105 ust. 2 ustawy o PPK)

Dochód od środków, które nie zostały uczestnikowi PPK wypłacone (postawione do dyspozycji) tj. pochodzące z odkupienia jednostek uczestnictwa lub umorzenia jednostek rozrachunkowych, nabytych lub wpłaconych z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych nie podlega opodatkowaniu.

5. Wypłata środków z PPK po 60. roku życia

Brak podatku od wypłaty po 60 roku życia

Wypłata środków z PPK po ukończeniu przez uczestnika 60. roku życia nie wiąże się z obowiązkiem zapłaty podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 58c-d ustawy o PIT). Podatku dochodowego nie zapłaci uczestnik, który:

- **wypłaci 25% środków** jednorazowo, a pozostałą część **w co najmniej 120 miesięcznych ratach**,
- wypłaci środki **w co najmniej 120 miesięcznych ratach**,
- wypłaci środki **w co najmniej 120 miesięcznych ratach w formie świadczenia małżeńskiego**,
- wypłaci **środki przetransferowane z PPK na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub rachunek terminowej lokaty**, z jednym zastrzeżeniem (patrz poniżej)
- **wypłaci w formie świadczenia dożywotniego lub okresowego środki przetransferowane z PPK** do zakładu ubezpieczeń.

Ważne!

Jeżeli wypłata środków z PPK będzie realizowana **w mniejszej liczbie rat niż 120 rat** miesięcznych oraz w sytuacji wypłaty jednorazowej realizowanej w przypadku kiedy wysokość pierwszej raty byłaby mniejsza niż 50 zł – przekazywane uczestnikowi środki zostaną pomniejszone o podatek od zysków kapitałowych.

Uwaga!

Jeżeli wypłata środków przetransferowanych z PPK na rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub rachunek lokaty terminowej będzie realizowana w wyniku likwidacji rachunku tej lokaty albo nastąpi zmiana umowy tego rachunku – przekazywane uczestnikowi środki zostaną pomniejszone o podatek od zysków kapitałowych

Podatki w PPK - tabela

Tytuł	Podatek dochodowy	Podatek od zysków kapitałowych	Składki na ubezpieczenia społeczne	Inne potrącenia
-------	-------------------	--------------------------------	------------------------------------	-----------------

Oszczędzanie w PPK

wpłaty pracodawcy	tak	nie	nie	nie
wpłaty uczestnika PPK	nie	nie	nie	nie
wpłata powitalna	nie	nie	nie	nie
dopłaty roczne	nie	nie	nie	nie

Wycofanie środków z PPK

wypłata na wkład własny	nie	nie Uwaga! Jeśli kwota wypłacona na pokrycie wkładu własnego nie zostanie zwrócona w terminie, zysk będzie podlegał opodatkowaniu.	nie	nie
wypłata w razie poważnego zachorowania	nie	nie	nie	nie
wypłata transferowa	nie	nie	nie	nie
zwrot	nie	tak	nie	30% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez pracodawcę i środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych
wypłata 25% jednorazowo + pozostałe w co najmniej 120 ratach	nie	nie	nie	nie
wypłata w co najmniej 120 ratach	nie	nie	nie	nie
wypłata w mniej niż 120 ratach	nie	tak	nie	nie
wypłata jednorazowa kiedy wysokość pierwszej raty byłaby mniejsza niż 50 zł	nie	tak	nie	nie
wypłata w formie świadczenia małżeńskiego	nie	nie	nie	nie
wypłata z lokaty	nie	nie Uwaga! Jeśli wypłata z lokaty będzie realizowana w wyniku likwidacji rachunku tej lokaty albo nastąpi zmiana umowy tego rachunku, zysk będzie podlegał opodatkowaniu.	nie	nie
wypłata w formie świadczenia dożywotniego lub okresowego środków przetransferowanych z PPK do zakładu ubezpieczeń	nie	nie	nie	nie

III. Wycofanie środków z PPK w razie śmierci uczestnika PPK lub rozvodu

1. Wycofanie środków z PPK w razie śmierci uczestnika PPK

Brak podatku po śmierci uczestnika

W razie śmierci uczestnika PPK środki z PPK mogą zostać wycofane na wniosek małżonka zmarłego uczestnika lub osoby uprawnionej. Środki zgromadzone na rachunku PPK zostaną przekazane małżonkowi zmarłego uczestnika PPK lub osobom uprawnionym w pełnej wysokości – na prowadzony dla nich rachunek PPK, IKE lub PPE, albo zwrócone w formie pieniężnej.

Osoby uprawnione do środków zmarłego uczestnika PPK, na których rzecz zostaną z PPK przekazane środki po śmierci uczestnika PPK nie zapłacą podatku dochodowego. Kwoty otrzymane przez małżonka zmarłego uczestnika PPK lub osoby uprawnione są zwolnione z podatku dochodowego (art. 21 ust. 1 pkt 47g ustawy o PIT), jak również nie podlegają podatkowi od spadków i darowizn (art. 3 pkt 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn). Skoro więc nabycie tych środków zostało wyłączone z opodatkowania, to nie ma też obowiązku informowania Urzędu Skarbowego o przekazywaniu środków z PPK małżonkowi zmarłego uczestnika PPK i osobom uprawnionym w przypadku śmierci uczestnika PPK.

2. Wycofanie środków z PPK w razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa

W razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa i podziału majątku środki zgromadzone w PPK przypadające byłemu małżonkowi uczestnika są przekazywane w formie:

- wypłaty transferowej do PPK albo
- zwrotu w formie pieniężnej.

Brak podatku od wypłaty transferowej na rzecz byłego małżonka

Podatku nie zapłaci były małżonek uczestnika PPK, na rzecz którego będzie dokonywana wypłata transferowa środków w razie rozvodu lub unieważnienia małżeństwa i podziału majątku wspólnego (art. 21 ust. 1 pkt 58c ustawy o PIT). Wypłata transferowa na wniosek byłego małżonka uczestnika PPK po podziale majątku wspólnego jest przekazana na jego rachunek PPK, rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej lub lokaty terminowej pod warunkiem ich wypłaty po osiągnięciu przez byłego małżonka uczestnika PPK 60. roku życia.

Podatek i inne potrącenia w razie zwrotu na rzecz byłego małżonka

Środki zwracane z rachunku PPK byłemu małżonkowi w formie pieniężnej przed ich przekazaniem zostaną pomniejszone o:

- 30% środków pochodzących z wpłat finansowanych przez pracodawcę,
- podatek od zysków kapitałowych,
- środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych.

Pomniejszeń tych nie dokonuje się, jeżeli były małżonek dokonujący zwrotu środków w formie pieniężnej ukończył 60. rok życia lub nabył prawo do emerytury (art. 83 ustawy o PPK i art. 30 ust. 1 pkt 11c podatku o PIT).

Treści zawarte w niniejszym poradniku mają charakter wyłącznie informacyjny. Treści te nie zastępują obowiązujących przepisów prawa i każdorazowo powinny być interpretowane oraz stosowane z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Treści te nie stanowią porady prawnej, finansowej ani oficjalnej interpretacji obowiązujących przepisów prawa. PFR Portal PPK sp. z o.o. nie ponosi odpowiedzialności z tytułu powstania jakichkolwiek szkód wynikających lub pozostających w związku z treściami zamieszczonymi w tym poradniku.

Zobacz też inne nasze publikacje:

[Zagadnienia prawne w zakresie Ustawy o PPK](#)

